

Костенко Т. А.

*здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна*

Теоретична концептуалізація фінансових відносин у соціальній сфері

Соціальна сфера є однією з пріоритетних напрямів розвитку суспільства, так, саме за її допомогою забезпечується формування особистості, досягаються соціальні інтереси населення, формується інтелектуальний, трудовий та споживчий потенціали суспільства, задовольняються потреби в освіті, охороні здоров'я, умовах побуту й праці, культурному та духовному розвитку [1, с. 7].

Сутність поняття «соціальної сфери» та її проблеми досліджують такі вчені: Н. Г. Пігуль, О. В. Люта, А. О. Бойко [3], О. Заставецька [1] та інші.

На основі аналізу різних точок зору щодо тлумачення терміну «соціальна сфера» пропонуємо розглядати цю категорію як систему галузей, організацій та підприємств, які безпосередньо впливають на рівень та спосіб життя населення, його споживання й добробут, основною метою якої є ефективне формування і використання фінансових ресурсів для забезпечення соціальних потреб населення. Для забезпечення фінансування соціальної сфери повинні виконуватися такі завдання: визначення пріоритетних напрямів фінансування, джерел фінансування, форм та методів фінансування, інструментів фінансування та важелів впливу на процес накопичення та розподілу фінансових ресурсів [3].

Проаналізуємо правову основу державного регулювання соціальної сфери в Україні. Так, Конституція України [2] – це головний законодавчий акт держави, який в т. ч. регулює соціальний розвиток суспільства. Фундаментальним законом у площині регулювання соціальної сфери є Закон України «Про соціальні послуги» від 24.06.2004 р. [6] та розпорядження КМУ «Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг» від 8 серпня 2012 р. № 556-р. [7].

Забезпечення нормального функціонування будь-якої сфери суспільства, у т. ч. й соціальної, можливе в умовах стабільних, ефективних та збалансованих фінансових відносин в країні, що забезпечують оптимальний розподіл і перерозподіл її фінансових ресурсів [4; 8]. Зауважимо, що в умовах дефіцитності бюджету нашої країни та враховуючи низький рівень доходів населення та підприємств, ця проблема ускладнюється. Концептуальний погляд на фінансові відносини у соціальній сфері висвітлений на рис 1.

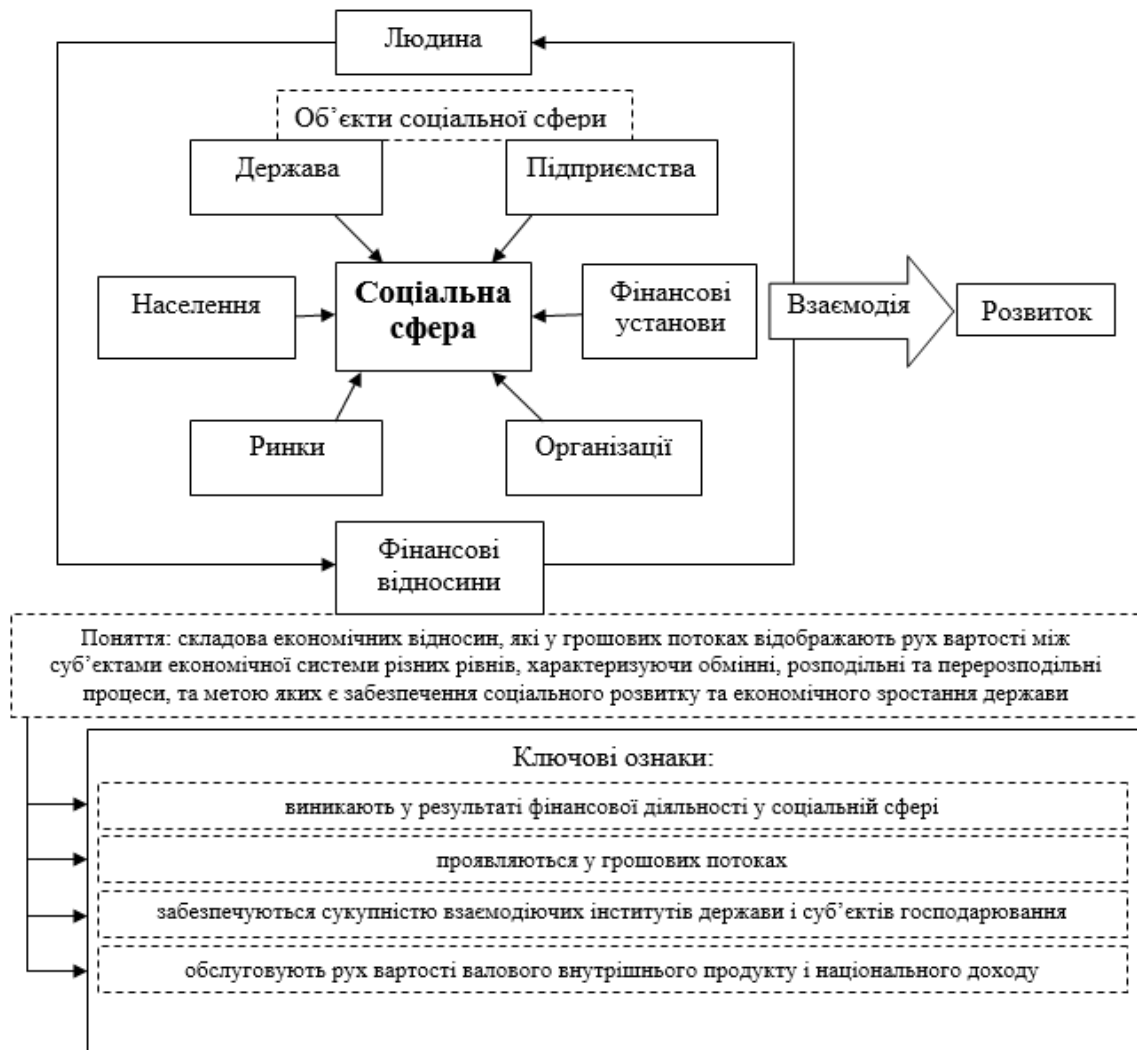

Рисунок 1 – Концептуальний погляд на фінансові відносини у соціальній сфері

Джерело: розширено автором на основі [5]

Таким чином, концептуальний погляд на фінансові відносини у соціальній сфері формує комплексне поєднання усіх сфер життя людини, які у своїй сукупності сприятимуть створенню дієвого механізму фінансування соціальних програм.

Список використаних джерел:

1. Заставецька О. В. Комплексний економічний і соціальний розвиток теорії: теоретичні та методологічні основи дослідження / О. В. Заставецька. – Тернопіль, 1997. – 233 с.
2. Конституція України : закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР / Верховна рада України. – Офіц. Вид. – К. : Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30.
3. Пігуль Н. Г. Фінансове забезпечення соціальної сфери в Україні / Н. Г. Пігуль, О. В. Люта, А. О. Бойко // Вісник Національного банку України. – 2015. – С. 30-35.

4. Полторак А. С. Архітектоніка наслідків глобалізаційних процесів у фінансовій сфері / А. С. Полторак // *Modern economics*, 2018. – № 10. – С. 89–96. [https://doi.org/10.31521/modecon.V10\(2018\)-15](https://doi.org/10.31521/modecon.V10(2018)-15).
5. Пріхно І. М. Фінансове забезпечення соціальної сфери: теорія і методологія : дис... д-ра екон. наук : 08.00.08 / І. М. Пріхно ; ПВНЗ «Європейський університет». – К., 2018. – 569 с.
6. Про соціальні послуги : закон України від 19.06. 2003 р. № 966-IV [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/annot/966-15>.
7. Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 8.08.2012 р. № 556-р. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/556-2012-%D1%80>.
8. Сіренко Н. М. Інтелектуальний капітал в системі науково-освітнього забезпечення аграрної економіки [Електронний ресурс] / Н. М. Сіренко // *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. – 2017. – Вип. 4. – С. 12-24.

Науковий керівник: **Полторак А. С.**, канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна